

Hasan KARAL
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın, Tarım ve Orman Bakanı Sn. İbrahim Yumaklı tarafından Anayasanın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılması hususunu arz ederim.

Hasan KARAL
İstanbul Milletvekili

İklim değişikliği, yağış rejimlerindeki bozulma ve küresel ısınma, Türkiye'nin su kaynaklarını her geçen yıl daha kırılgan hale getirmektedir. Ancak uzmanların da altını çizdiği üzere, yaşanan krizin temel belirleyicilerinden biri insan kaynaklı yanlış kullanım, evlerde bilinçsiz tüketim ve kayıp-kaçak oranlarının yüksekliğidir. Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ve Türkiye İsrافی Önleme Vakfı'nın verilerine göre Türkiye'de yıllık su tüketimi 57 milyar metreküp olup bunun %12'si (6,8 milyar m³) evsel kullanımda harcanmaktadır. Kişi başı günlük su tüketimi 217 litre iken, sürdürülebilir yaşam için önerilen seviye yalnızca 150 litredir. Evsel su tüketiminin %70'inin duş, çamaşır ve bulaşık kullanımından kaynaklandığı; 16 litrelik rezervuarların 4 kişilik bir ailede aylık yaklaşık 4 ton, dış fırçalarla suyun 1 dakika açık bırakılmasının ise yıllık 8 ton su israfına yol açtığı bilinmektedir. Duş süresinin yalnızca 1 dakika kısaltılması bile yılda 5 ton su tasarrufu sağlamaktadır. Bu veriler, Türkiye'nin "su zengini ülke" algısından hızla uzaklaşarak su fakiri olma eşiğine doğru ilerlediğini göstermektedir. Bazı bölgelerde baraj doluluk oranları %0 seviyelerine kadar gerilemiş; birçok ilde planlı su kesintileri uygulanmaya başlanmıştır. Bu tabloya rağmen, alınan önlemlerin ancak gecikmiş tedbir niteliği taşıdığı ve toplumsal farkındalığın istenen düzeyde olmadığı görülmektedir.

En kritik ihtiyaç, vatandaşın günlük hayatta doğru kullanım alışkanlıkları edinmesi, özellikle de çocukların su bilinciyle büyütülmesidir. Sosyal medya duyuruları ve genel bilgilendirmeler tek başına yeterli olmamakta; hanelere, okullara, çocuklara ve ailelere doğrudan temas eden sistematik bir eğitim modeli zorunlu hâle gelmektedir.

Bu bağlamda;

- 1) Türkiye su krizi eşiğine hızla yaklaşırken, artan tüketim ve barajlardaki dramatik doluluk düşüşleri karşısında Bakanlığınız tarafından ülke çapında zorunlu, sürekli ve ölçülebilir bir su tasarrufu eğitim programı hazırlanmakta mıdır? Hazırlanıyorsa kapsamı, hedef grupları ve uygulama takvimi nedir?

37331

Hasan KARAL
İstanbul Milletvekili

- 2) Evsel su kullanımının %70'inin duş, çamaşır ve bulaşıktan kaynaklandığı düşünüldüğünde; hanelerde su tüketimini azaltmaya yönelik tasarruf teşvikleri, düşük tüketimli cihazlara destek mekanizmaları, rezervuarların düşük hacimli sistemlere dönüştürülmesi, kademeli tarifiede davranış odaklı düzenlemeler gibi somut ve etkisi ölçülebilir politikalar yürürlüğe koymayı planlıyor musunuz?
- 3) Çocukların erken yaşta su bilinci edinmesi amacıyla Milli Eğitim Bakanlığı ile iş birliği içinde ulusal düzeyde zorunlu müfredat, uygulamalı eğitim modülleri veya ders içi-ders dışı programlar hazırlanmış mıdır? Hazırlandıysa hangi yaş gruplarını kapsamaktadır ve hangi okullarda uygulanmaktadır?
- 4) Ailelerde su kullanım alışkanlıklarını dönüştürmek için sosyal medya duyuruları dışında; hane bazlı ziyaretler, yerel yönetimlerle ortak eğitim ve saha programları, yüz yüze bilgilendirme modelleri gibi topluma doğrudan temas eden çalışma yöntemleri uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa somut sonuçları nelerdir?
- 5) Özellikle çocuk ve gençlerin su tasarrufu konusunda davranış geliştirebilmesi amacıyla okullarda uygulamalı su laboratuvarları, su tasarrufu kulüpleri, eğitim ekipleri, mobil farkındalık araçları gibi interaktif ve öğretici projeler yürütülmekte midir? Yürütülüyorsa kapsamı, bütçesi ve ulaşılması hedeflenen öğrenci sayısı nedir?